

Woonwijk De Remise

Tien straatnaam Gevelstenen

Op de plaats van de oude tramremise (de later busremise) en de werkplaats met kantoren van de NZH is een nieuwe autoluwe woonwijk "De Remise" gebouwd; acht nieuwe straten en twee bestaande straten aangevuld met nieuwbouw. De straten in deze nieuwe woonwijk kregen namen met een verwijzing naar de trams en bussen die hier vroeger vandaan getrokken. De Stichting Gevelstenen van de Vereniging Haerlem heeft de bouwer Hoorne Vastgoed bereid gevonden om dit gevelstenenproject te steunen. Iedere steen is ontworpen door een bekende Nederlandse striptekenaar met als thema De Remise. In de jaren 2017 en verder zijn alle nieuwe gevelstenen inmiddels geplaatst.

Blauwe Tramstraat

Ontwerp: Toon van Driel

Beeldhouwen & Polychromeren: Van Velzen, R. D. de Win

Deze Blauwe Tram is niet de Blauwe Tram tussen Amsterdam en Zandvoort, maar de verzamelnaam voor de trams die tussen 1881 en 1961 in het gebied tussen Scheveningen, Leiden, Katwijk, Noordwijk, Haarlem, Zandvoort, Purmerend, Edam en Volendam reden. De trams hadden vanaf 1924 een donkerblauwe kleur.

Bolramerstraat

Ontwerp: Paul Kusters

Beeldhouwen & Polychromeren: Serge van Druten

De naam verwijst naar de Bolramer, een streekbus die werd gebouwd tussen 1956 en 1967.

Boogstraat

Ontwerp: Roel Smit, Matt Baay

Beeldhouwen & Polychromeren: Boomstra, Holtrop

Net als de nabij gelegen Pijlsaan is deze straat vernoemd naar de boog waarmee de pijl wordt afgeschoten.

Brockwaystraat

Ontwerp Joost Swarte

Beeldhouwen & Polychromeren: Harold Lans ,Hoogstraten

De eerste bussen die in 1926 in de regio Haarlem reden waren Brockway-bussen. Deze bussen waren een succes en verdrongen langzaam maar zeker de tramlijnen.

Bijwagenstraat

Ontwerp: Gerrie Hondius

Beeldhouwen & Polychromeren: Toon Rijkers

Aan de motorwagen kon een bijwagen of aanhangrijtuig worden gehangen. Deze waren niet gemotoriseerd en konden bijvoorbeeld de tram verlengen om meer passagiers bij (seizoens)drukke te vervoeren.

Ceintuurbaan

Ontwerp: Theo van den Boogaard
Beeldhouwen & Polychromeren: Tobias Snoep

De Centuurbaan was een rondje Haarlem, een ringlijn van 5,3 kilometer die in beide richtingen werd gereden. Gestart in 1899 was het de eerste elektrische, van bovenleiding voorziene, stadstramlijn in Nederland. De maatschappij heette heel toepasselijk de Eerste Nederlandsche Electriche Tram-Maatschappij – de ENET. De motorwagens werden geleverd door het Haarlemse Beijnes.

Crossleystraat

Ontwerp: Alex van Koten
Beeldhouwen & Polychromeren: Serge van Druten

De Crossleybus heeft een belangrijke rol gespeeld in de wederopbouw van het openbaar vervoer na de bevrijding in 1945. De spoorwegen waren door de oorlogshandelingen nog in opbouw en de bussen dienden als vervangend vervoer. Ook wilde de NS drukke tramverbindingen zoals de tramlijn Haarlem – Leiden door buslijnen vervangen.

Leylandstraat

Ontwerp: Theo van de Boogaard
Beeldhouwen & Polychromeren: Tobias Snoep

De Leyland autobus werd als “standaardstreekbus” ontwikkeld. Het tweede prototype werd in september 1967 aan de NZH geleverd en kreeg nummer 1000. De bus was een succes en werd tot 1988 gebouwd.

Leidsevaart

Ontwerp: Hans Klaver alias Schwantz
Beeldhouwen & Polychromeren: Toon Rijkers

De trekvaart Haarlem – Leiden was voor de trekschuiten een belangrijke route door de bollenstreek. Vanaf 1657 is in zeventien jaar met uitsluitend man- en paardenkracht gegraven om deze verbinding tot stand te brengen. De vaart heeft een lengte van dertig kilometer.

Remiseplantsoen

Ontwerp: Matt Baaij
Beeldhouwen & Polychromeren: Harold Lans, Hoogstraten

De aan de Leidsevaart gelegen remise was in 1899 voor de Blauwe Tram en werd in 1904 fors uitgebreid. Na de opheffing van de tram werd het grondig verbouwde complex in gebruik genomen als busgarage van de NZH (tegenwoordig Connexxion). Inmiddels is de garage als zodanig gesloten. Het NZH Vervoer Museum bleef hier nog tot 2015, maar werd toen verplaatst naar de Waarderpolder. In het museum staat een exemplaar van de Blauwe Tram (De Boedapester).

Bronnen:

- Haarlem Jaarboek 2017 en 2018